

Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli ASi nõukogu 2025. a tegevusaruanne

Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli ASi (EPJ) asutamisleping sõlmiti 13.11.2014. Eesti Vabariik Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi kaudu kasutas aktsiaseltsi asutamisel endise hallatava riigiasutuse Jõudluskontrolli Keskuse alusvara. Erasektori aktsionärid tegid rahalised sissemaksed.

Aktsiaseltsi nõukogu liikmed

Aktsiaseltsi nõukogu liikmed olid 2025. aastal järgmised: Anu Hellenurme, Mihkel Olt, Pille Tammemägi ja nõukogu esinaine Kerli Ats.

Aruanne kajastab perioodi 01.01.2025–31.12.2025. a.

2025. aastal rakendas nõukogu uue lähenemise oma töökorralduses, mis võimaldab koostöös juhatusega aktiivselt juhtida äriühingu arengut ning täita seadusest ja omaniku ootustest tulenevaid ülesandeid tulemuspõhiselt.

Olulise muudatusena võttis nõukogu kasutusele juhatuse töö juhtimise ja hindamise raamistiku, kinnitades dokumendi „EPJ nõukogu ootused juhatusele“. Dokumendis on määratud juhatuse tegevuse prioriteedid, mõõdetavad tulemusnäitajad (KPI-d) ning nende saavutamise ajaraam. Selge ootuste ja mõõdikute raamistik võimaldab nõukogul hinnata juhatuse tööd sisuliselt, tulemuspõhiselt ja läbipaistvalt ning annab juhatusele ühtse aluse tegevuste kavandamiseks ja elluviimiseks. KPI-de täitmist jälgitakse jooksvalt nõukogu koosolekutel.

Koos uue töökorraldusega, sealhulgas regulaarsete töökoosolekutega juhatusega strateegiliste teemade sisuliseks aruteluks, tugevda see lähenemine nõukogu vastutust äriühingu strateegilistel suunamisel ja järelevalvel ning tagab, et nõukogu tegevus toetab sisuliselt EPJ pikaajalist arengueesmärkide saavutamist. Selline töökorraldus austab äriseadustikust tulenevat nõukogu ja juhatuse pädevuse jaotust, kus nõukogu keskendub strateegilisele suunamisele ja järelevalvele, juhatust vastutab äriühingu igapäevase juhtimise eest.

Perioodil pidas nõukogu 4 koosolekut:

- 1) 28.02.2025;
- 2) 15.04.2025;
- 3) 07.08.2025;
- 4) 04.11.2025.

28.02.2025 toimunud koosolekul kuulas nõukogu ära ja võttis teadmiseks juhatuse ülevaate 2024. aasta eelarve täitmisest. Nõukogu tunnustas juhatust heade majandustulemuste eest, otsustas majandusaasta aruande kinnitada järgmisel koosolekul ja suunata seejärel üldkoosolekule.

Juhatus andis ülevaate 2024. aasta peamistest arendustest: EPJ-PRIA vahelise veiste registri andmevahetusega seotud rakendused (lõpetatud); Põllumajandus- ja Toiduametile esitatavate antibiootikumide ja vaksineerimise aruannete rakendus

loomapidajatele (lõpetatud); perioodi 2023–2027 loomade tervist edendavate kõrgemate majandamisnõuete toetuse määruuses toodud Karjatervise protokoll EPJ-PRIA vahelise andmevahetuse rakendus (lõpetatud); veiste sõrgade värkimise tarkvara (tarkvara lõpetatud, kokkuvõtavad väljundid jätkuvalt arendamisel); piimaproovide rasvhapete analüüsitulemuste väljundid (prototüübid lõpetatud); E-Farmeri projekti erinevate aretusnäitajate visuaalide väljatöötatud prototüübid (arendused jätkuvad); lihavede karjamaade haldustarkvara 'Beefesti' ülevaade (arendused jätkuvad); ülevaade sigade karjahaldustarkvara Possu kasutuselevõtust ning testimisest (testimisel ja käiku võtmiseks valmis).

Nõukogu arutas, kuidas tagada parem kommunikatsioon EPJ ja partnerorganisatsioonide vahel. Nõukogu leppis kokku, et nõukogu esinaine teeb Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile ettepaneku ümarlauaks, kus täpsustatakse riigi andme- ja infovajadust tulevikus ja kooskõlastatakse lähitulevikus arendatavaid loomapidajatele suunatud tarkvarasid vähendamaks dubleerimist ning ressursside raiskamist.

Juhatusel liikme lepingu täitmist otsustati arutada järgmisel koosolekul koos majandusaasta aruande kinnitamisega

Nõukogu tutvus Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi dokumendiga, milles kirjeldatakse riigi ootusi äriühingule. Otsustati dokument kinnitada järgmisel koosolekul, seejärel esitada lõplikult kinnitamiseks üldkoosolekule.

Nõukogu 2024. a aruanne otsustati lõplikult kinnitada järgmisel koosolekul.

Nõukogu kiitis heaks nõukogu töökorra viimase versiooni, milles muudeti punkti 5.5. Uus sõnastus on: *'Nõukogu päevakorras olevate küsimuste osas edastatakse nõukogule liikmetele kirjalikud materjalid (edaspidi materjalid), vajadusel lühikokkuvõtte, soovitatavalt 5 tööpäeva, kuid mitte hiljem, kui 3 tööpäeva, enne koosoleku toimumist.'*

15.04.2025 toimunud koosolek kinnitas üldkoosoleku päevakorra ja üldkoosoleku juhatajaks EPJ nõukogu esinaine Kerli Atsi ja protokollijaks EPJ juhatusel liikme Kaivo Ilvese. Nõukogu kinnitas üldkoosolekule esitatavad dokumendid (2024. aasta tegevusaruanne ja majandusaasta aruanne; nõukogu aruanne ja töökord; omaniku ootused; seisukoht ootustega määratud strateegiliste ja finantseesmärkide täitmise kohta; kasumi jaotamine).

Nõukogu otsustas mitte maksta juhatusel liikmele tulemustasu 2024. aasta tulemustest eest (Possu 4 ei ole kasutusele võetud 2025. aasta alguseks; Beefesti projekt ei ole edenenud piisavalt hästi)

Nõukogu võttis teadmiseks juhatusel ülevaate 2025. aasta I kvartali majandustulemustest ja eelarve täitmise prognoosist ning võlgade olukorrast.

Nõukogu sai juhatusel ülevaate olulisemate arenduste hetkeseisust. Beefest on seisma jäänud seoses projekti arendaja terviseprobleemide tõttu. Nõukogu otsustas, et juhatusel kutsub kokku projektiosaliste juhtisikud, kohtumisel osaleb ka EPJ nõukogu esinaine. Possu 4 – juhatusel andis ülevaate hetkeolukorrast; nõukogu avaldas rahulolematust ja soovis juhatusel konkreetset tegevuskava. Sõrgade värkimise rakendus – projekt on kasutuselevõtuks valmis, tarkvara tutvustamine värkijatele ning esmane koolitus on paigas. Juhatusel andis põgusa ülevaate Liisu arendusega seotud küsimustest. Arutati rakenduse hinnapoliitika kujundamise küsimust, mis edastab EPJ infosüsteemist lihavede andmed Eesti Tõuloomakasvatavate Ühistu (ETKÜ) arendatud müügiportaali.

Nõukogu tegi juhatusel ülesande esitada järgmisel koosolekul ülevaate eelseisvatest arendustest (arendusplaani 2025/2026).

07.08.2025 toimunud koosolekul kuulas nõukogu ära ja võttis teadmiseks juhatuse ülevaate 2025. aasta I poolaasta eelarve täitmisest. Suuremat tähelepanu suunati EPJ ja ETKÜ vahelise piimaveiste tõuraamatu pidamise ja jõudluskontrolli läbiviimise teenuse pakkumise lepingu sõlmimise protsessile ning võlgade sissenõudmise protseduuri üldisele arutelule.

Juhatus andis ülevaate Possu 4-le ülemineku protsessist ning ajakavast (kasutuselevõtt 1. septembrist 2025), plaanis on koostöö Eesti Tõusigade Aretusühistuga (ETSAÜ), et klientide andmed jõuaksid andmebaasi.

Nõukogu kuulas juhatuse ülevaadet Beefesti projekti hetkeolukorrast. Juulis toimus aktiivne tarkvara testimine kasutaja poolt ning esile tõstetud probleemide lahendamine arendajate poolt, täpne ülevaade peaks olema ETKÜ-l. EPJ-l ei ole olulisi omapoolseid tehnilisi tõrkeid, mis takistaks Beefesti kasutamist, kuid EPJ teeb järelepärimise arendajale kinnituse saamiseks. Tarkvara testimine peaks toimuma septembri lõpuni, misjärel saab anda tarkvara laiemale ringile kasutamiseks. EPJ ei ole arendajalt saanud varasemalt kokkulepitud infot edasiste hoolduse ja administreerimise kulude osas, et alustada arutelusid koostöös ETKÜ-ga tarkvara haldamise osas.

Mihkel Olt edastas Liisu arendusmeekonnale ETKÜ-st saadud positiivse tagasiside muutuste osas Liisu arendamise protsessis.

Dokumendi „EPJ nõukogu ootused juhatusele“ osas toimus pikem arutelu ja lepiti kokku muuta dokumendi formaat projektiplaaniks ja jälgida eesmärkide täitmist jooksvalt nõukogu koosolekutel.

Nõukogu leidis, et EPJ struktuur tulevikus vajab eraldi arutelu, kus tuleb arutada üksuste funktsioone ning ka tuleviku ootusi üksuste kaupa. Nõukogu soovitas juhatusel võtta 2025/2026 aasta prioriteediks EPJ visuaalse nähtavuse (uus koduleht) parandamise.

Enne üldisemat arutelu EPJ tuleviku ärimudeli teemal soovib nõukogu saada juhatuse nägemust võimalikult ärimudelist ning tegevusplaanist, mis baseeruks visioonil, kuhu EPJ sooviks jõuda 2030. aastaks.

04.11.2025 toimunud koosolekul andis juhatuse liige Kaivo Ilves ülevaate 2025. aasta eelarve (9 kuud) täitmisest ning 2025. aasta eelarve prognoosist. Eelarve täitmine on vastavuses plaanituga, töajookulud ületavad mõnevõrra plaanitud kulusid ning majanduskulud on mõnevõrra väiksemad.

Juhatus liige Kaivo Ilves tutvustas 2026. aasta eelarve esimest versiooni, mida mõjutasid kaks asjaolu. Esiteks tuleb lähtuda üldkoosoleku kinnitatud uuest ettevõtte maksujärgsest omakapitali tootluse eesmärgist, mis on varasema 5% asemel 8,5%. Teiseks on 2026. aastal vajalik välja vahetada amortiseeruv piimaanalüsaator (maksumus ~280 000 EUR), mis suurendab põhivara kulumi summasid. Vajalik tulude suurenemine on plaanitud kolmest tegevusest: hinnatõus alates 01.01.2026, piimaproovide kallinemine (piimatööstuste analüüsid ning piimaveiste jõudluskontrolli analüüsid (sh bakterianalüüs) kuni 10%; lihaveiste teenus 10%; teenuste parem müük (5% kasv SRE+BHB piimaproov; 5% kasv Mastiit 16; 10% kasv Tiinuse test piimast/verest; 20% kasv bakterite üldarv jõudluskontrolli klientidele, 5% kasv lihaveiste jõudluskontroll). Koosolekul lepiti kokku, et koos hinnatõusu teatega saadetakse klientidele ka ülevaade 2025. aasta uuendustest ning 2026. aasta plaanidest. Kolmanda tulude suurendamise võimalusena on plaanis uued arendusprojektid, millesse on oluline kaasata klientide esindusorganisatsioonid.

Suurenenud on tööjõukulud, mis on tingitud viimaste aastate suurenenud rõhuasetusest IT arendustele. Uue kulureana on plaanis töötajate meditsiinikulude või regulaarse spordikulu kompensatsioon. Majanduskuludes on planeeritud kulude vähenemine labori erimaterjalide real (proovipudelite kvaliteedi paranemine).

Eelarve arutelu oli teemaks veel piimatööstustele antibiootikumide määramise teenus ning lammaste jõudluskontroll (juhatuse liige teeb taustauuringut turu mahu ja hinna kohta).

Juhatus liige Kaivo Ilves andis ülevaate 2025. aasta III kvartali tegevustest lähtuvalt nõukogu ootusest juhatuse tegevusele. Toimus arutelu ka Possu 4 kasutusele võtmise klientide vaatenurga teemal ning juhatus sai ülesandeks korraldada kasutajate hulgas küsitlus klientide suhtumise paremaks mõistmiseks.

Juhatus sai ülesandeks kaardistada tarkvarade arendusplatvormide hetkeolukord ning edasised plaanid.

Nõukogu otsustas 2025. aastal hakata pidama töökoosolekuid, et pidada vabas vormis arutelusid ja mõttevahetust.

Perioodil pidas nõukogu 4 töökoosolekut:

- 1) 12.05.2025;
- 2) 20.06.2025;
- 3) 30.09.2025;
- 4) 11.12.2025.

12.05.2025 toimunud koosolekul arutati mitmeid jooksvaid teemasid, sealhulgas Possu ja Beefesti arenduste hetkeseisu. Possu süsteemi üleminekuga oldi rahul. Beefesti arenduse osas valmistatakse nii tehniliste küsimuste lahendamiseks kui ka edasise koostöö ja omandiõiguse aruteludeks. Juhatus tutvustas arenduste tööplaani, rõhutati vajadust teha koostööd EPKK toimkondadega (liha- ja piimatoimkond) et arendada andmevahetust ja parandada kontrollisüsteeme. Samuti arutati PRIA plaane arendada karjahaldustarkvara, mille suhtes väljendati kriitilist seisukohta ning lepiti kokku edasised arutelud PRIA ja ministeeriumiga. Alustati dokumendi „Nõukogu ootused juhatusele“ arutelu ja arutati EPJ juhatuse 2025. aasta prioriteete ning EPJ tuleviku struktuuri.

20.06.2025 toimunud koosolekul arutati nõukogu ootusi juhatusele ja 2025. aasta prioriteete. Nõukogu ootab konkreetseid tähtaegu seoses tegevustega. Oluline on kommunikatsiooni ja koostöö parandamine partnerite ning klientidega, sh regulaarsete kohtumiste ja sihitud infovahetuse kaudu. Leiti, et nõukogu saab juhatust toetada eelkõige info jagamisega võimalike toetusmeetmete kohta ning tagades, et ka partnerid on õigeaegselt kaasatud; et EPJ osaleks projektides juba planeerimis- ja algfaasis, mitte ainult lõppfaasis. Arutati IT-kompetentsi tugevdamist ja arenduste juhtimist, et vähendada riske ja tagada projektide õigeaegne elluviimine. Koosolekul arutati EPJ struktuuri ja ressursse, rõhutati tasakaalu leidmist kogenud spetsialistide ja üliõpilaste kaasamise vahel ning vajadust arendada andmeanalüüsi võimekust. Turunduse osas soovitas nõukogu teha koostööd teiste organisatsioonidega või teenust sisse osta. Kliendibaasi kasvatamisel ja rahulolu mõõtmisel peeti oluliseks selgete eesmärkide seadmist ning praktilise tagasiside kogumist teenuste arendamiseks. Koostöö partneritega peaks keskenduma eelkõige ühiste eesmärkide saavutamisele, mitte detailsele aruandlusele. Lisaks käsitleti efektiivsuse ja innovatsiooni mõõtmist, juhatus

andis ülevaade senistest kommunikatsioonitegevustest. Nõukogu rõhutas vajadust hoida end kursis tööjõu muutustega ja nende mõjuga ettevõtte tööle.

30.09.2025 toimunud koosolekul anti ülevaade rakenduse Possu 4 kasutuselevõtust, kus peamised probleemid olid seotud andmeloojika muutuse ja kasutusmugavusega, kuid enamik muresid lahendati kiiresti; toodi esile vajadus arendada juhtidele mõeldud töölaua vaadet. Beefesti projekti osas on ajakava edasi lükkunud ning tarkvara kasutuselevõtt viibib arendajapoolsetel põhjustel, kusjuures puudub ka selgus hoolduskulude osas. Dokumendi „Nõukogu ootused juhatusele“ arutelu lepiti kokku, et tegevusi hinnatakse edaspidi kvartaalselt ning 2026. aasta tööplaan tuleb esitada aasta lõpuks kooskõlastatult partneritega. EPJ struktuuri arutelu tõsteti esile puudujäägid turunduse ja kommunikatsiooni kompetentsis ning vajadus kriitiliselt hinnata olemasolevaid ressursse.

11.12.2025 toimunud koosolekul anti ülevaade 2026. aasta tegevusplaani ja plaanitavatest muudatustest, rõhutades vajadust selgema struktuuri järele ning toimus arutelu, kuidas tegevuste ajastust ja jälgitavust paremini määratleda. Lepiti kokku, et edaspidi tuleks tegevusplaani koostamisega alustada varem ning kaasata ka tootjate esindajaid. Koosolekul käsitleti IT-arendusi strateegilisest vaatest, tuues esile vajaduse kaardistada uuendamist vajavad süsteemid ning luua mitme aasta perspektiiviga tegevusplaan, mis toetaks paremat otsustamist ja prioriteetide seadmist.

Nõukogu ja juhatuse liikmete tasud 2025

Kerli Ats – 4800 eurot, nõukogu esinaine

Mihkel Olt – 2400 eurot, nõukogu liige

Anu Hellenurme – 2400 eurot, nõukogu liige

Pille Tammemägi – 2400 eurot, nõukogu liige

Kaivo Ilves – 52 168,88 eurot, juhatuse liige